



**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kfv.III.45.119/2024/2.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Katalin a tanács elnöke

Dr. Bérces Nóra előadó bíró

Dr. Kovács András bíró

Dr. Sugár Tamás bíró

Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

Felperesi képviselő: Dr. Kovács Dóra ügyvéd
(felperesi képviselő címe)

Az alperes: alperes neve
(alperes címe)

Alperesi képviselő: Dr. Nagy Éva Anna kamarai jogtanácsos

A per tárgya: betegség szolgálati kötelemekkel való összefüggését minősítő határozattal szemben indított közszolgálati jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: a Fővárosi Törvényszék 10.K.704.024/2023/11. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen további perorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2007. június 6-tól állt hivatásos szolgálati jogviszonyban az alperessel, amelynek keretében az alperes ... kirendeltségén, operatív műveleti területen, figyelő munkakörben dolgozott. A felperes a 2016. évi egészségügyi alkalmassági felülvizsgálat eredményeképpen a szolgálatra korlátozottan alkalmas minősítést kapott, majd az alperes ... Igazgatósága jogerős határozatában a felperes betegségeit a szolgálati kötelmekkel összefüggőnek minősítette.

[2] A felperes 2020. március 1-jétől – miután hivatásos szolgálati jogviszonya 2020. február 29-ével megszüntetésre került – munkaszerződés alapján dolgozott tovább az alperesnél. A részére járó egészségkárosodási keresetkiegészítés mértékét a nem szolgálati kötelmekkel összefüggő betegségekre vonatkozó szabályok alapján a távolléti díj 65%-ában határozta meg az alperes.

[3] A felperes 2019. november 22-én kérelmezte a korábbi minősítő határozatában még fel nem tüntetett betegségei szolgálati kötelmekkel összefüggő jellegének a megállapítását. A ... Igazgatóság vezetője a 2020. augusztus 3-án kelt határozatában – a Belügyminisztérium Rendvédelmi Szervek I. fokú Felülvizsgáló Orvosi Bizottsága szakvéleménye alapján – a felperes megjelölt betegségeit szolgálati kötelmekkel nem összefüggő, nem a szolgálatellátás során keletkezett, illetve nem szolgálatellátással összefüggésben keletkezett megbetegedésnek minősítette. A felperes fellebbezése nyomán eljáró Belügyminisztérium Személyügyi Helyettes Államtitkársága a 2021. május 13-án kelt határozatával – a Belügyminisztérium Rendvédelmi Szervek II. fokú Felülvizsgáló Orvosi Bizottsága szakvéleményére figyelemmel – a 2020. augusztus 3-án kelt határozat rendelkező részének az egyéb nyaki porckorong degeneratio betegségre vonatkozó rendelkezését megsemmisítette, a többi betegség vonatkozásában a határozat rendelkező részét és indokolását helybenhagyta.

[4] A Fővárosi Törvényszék 10.K.704.257/2021/60. számú, a felperes keresetét elutasító ítéletét a Kúria a Kfv.III.45.080/2023/5. számú végzésével hatályon kívül helyezte és az eljáró bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. A megismételt eljárásra előírta, hogy a szakértő kizárására irányuló felperesi kérelemről történő döntés előtt a szakértőt meg kell hallgatni, és a szakértő elfogultság körében tett nyilatkozatát is figyelembe véve – nemcsak a kirendelési, hanem az azt követő magatartásokat, eseményeket is részletesen értékelve – köteles a bíróság döntenie a szakértő elfogultsága kérdésében. Ezen felül a bíróság feladatává tette a felperes eljárás szabálytalansága ellen benyújtott kifogásának tartalma szerint történő elintézését azzal, hogy amennyiben az a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 156. § (1) bekezdése szerinti kifogásként értékelhető, úgy a Pp. 156. § (2) bekezdése szerinti döntés meghozatala nem mellőzhető, abban az esetben sem, ha a kifogás nem a bíróság, hanem a szakértő eljárását érinti.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[5] A bíróság a megismételt eljárásban hozott ítéletével a felperes keresetét elutasította. A Kúria végzésének megfelelően a bíróság a szakértő kizárására irányuló felperesi beadványokat megküldte a szakértőnek, majd a szakértőt meghallgatta, és biztosította a feleknek a szakértőhöz történő kérdésfeltevés lehetőségét is.

[6] A bíróság megállapította, hogy a szakértő a kirendelő végzésben elrendelt feladatkörön nem terjeszkedett túl, a felperest a kirendelő végzésnek megfelelően komplexen vizsgálta, és a felperes aktuális vizsgálata kapcsán tett szakértői megállapításokat rögzítette szakvéleményében. A szakértő a személyes meghallgatása során a felepres által kifogásolt tényekre magyarázatot adott, melyből következően nem volt megállapítható a szakértő elfogultsága. Nem támasztotta alá a felperesi állítást a becsatolt levelezés sem, mivel az sem tartalmaz olyan megnyilvánulást, amely a szakértő pártatlanságát kétségbe vonná. Az, hogy a szakvélemény a felperes részére nem kedvező, önmagában elfogultságot nem jelent, mivel hiányzik az a magatartás, jogsértés, mely az elfogultságot igazolná.

[7] A bíróság rámutatott arra, hogy a felperes által hivatkozott, más személlyel kapcsolatos, más eljárásban született szakértői vélemény nem bírt relevanciával, mert a perben kifejezetten a felperes személyére irányuló szakértői vizsgálat került lefolytatásra, míg a hivatkozott másik szakvélemény más peres ügyben, egy másik személy egyedi vizsgálata és egyéni személyes körülményeinek értékelése alapján készült, ezért kötelező összehasonlítási alapot sem jelenthet.

[8] A perben beszerzett és kiegészített szakértői vélemény aggálymentesen, logikailag levezetve és szakmai hivatkozással alátámasztva állapította meg azt, hogy a felperes által megjelölt betegségek nem a szolgálati kötelekkel összefüggésben keletkeztek, ezért az alperes helytállóan hozott határozatot a felperes ilyen irányú kérelmének elutasítása felől. A keresettel támadott határozat helytálló, annak sem a megváltoztatására, sem a megsemmisítésére nem volt lehetőség. A per során sem eljárási kifogásra okot adó körülmény nem történt, sem a szakértő kizárására és más szakértő kirendelésére vonatkozó indítvány nem bizonyult megalapozottnak.

A felülvizsgálati kérelem

[9] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte. A felülvizsgálati kérelmet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont aa) és ad) alpontjai alapján tartotta szükségesnek befogadni.

[10] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában meghatározott joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása körében a megbetegedések szolgálati kötelekkel való összefüggésének minősítése iránti perek, valamint a szakkérdéseket tartalmazó, a perben kirendelt szakértő bevonásával lefolytatott eljárások és a szakvéleményeken alapuló ítéletek nagy számára, jelentőségére hivatkozott. A jelen per vonatkozásában problémaként jelölte meg egyfelől azt, hogy a szakértőnek nemcsak a saját szakterületén, hanem a perben eljárva az eljárási jogszabályok területén is meglévő ismeretekkel kell rendelkeznie; másfelől a bíróság mérlegelési szempontjait nevesítette az ügy tárgyilagossága elbírálása, a kizárás iránti indítvány, valamint a szakvélemény aggálytalanságának megítélése körében. Kifogásolta, hogy a perben eljáró szakértő olyan megbetegedéseket

vizsgált, amelyek nem képezték a per tárgyát, mivel azokra nézve már jogerős döntés született. Arra is hivatkozott, hogy a szakértő nem ismerte vagy nem alkalmazta az igazságügyi szakértő perbeli eljárására vonatkozó szabályokat, valamint nem volt hajlandó vizsgálni a kereset alapját képező tényállási elemeket, amelyre a perben tanú- és okirati bizonyítás folyt.

[11] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti, az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértésként hivatkozott a Kp. 78. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. 301. § (1) bekezdés a) pontjában és a Pp. 12. § f) pontjában foglalt, a szakértő kizárására vonatkozó szabályok megsértésére, továbbá a Kp. 36. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, a Pp. 156. § (1) és (2) bekezdésében szabályozott, az eljárás szabálytalansága ellen benyújtott kifogás nem megfelelő elintézésére, valamint az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Szaktv.) 2. § 9. pontjára és a 39. § (1) és (3) bekezdésére, mivel álláspontja szerint a perben eljáró szakértő a kereseten túlterjeszkedve, a már jogerősen elbírált megbetegedések tárgyában folytatott le szakértői vizsgálatot, szakvéleményében szakmaiatlan és sértő kijelentéseket tett; a bíróság a megismételt eljárásban csak formai szempontból tett eleget a Kúria hatályon kívül helyező végzésében foglaltaknak.

A Kúria döntése és jogi indokai

[12] A felülvizsgálati kérelem elbírálására – az alábbiak szerint – nincs lehetőség.

[13] A Kp. 118. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[14] A Kp. 3. § (3) bekezdése szerint a jogvita elbírálásához szükséges tények feltárása, az alátámasztásukra szolgáló adatok és bizonyítékok rendelkezésre bocsátása – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a feleket terheli. A Kp. 115. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálatra a fellebbezésre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

[15] A Kúria mindenekelőtt rámutat arra, hogy a Kp. 117. § (4) bekezdése nem teremt alanyi jogot a felülvizsgálati kérelem befogadásra. A felülvizsgálati kérelemben nevesített befogadási okok alapján történik annak vizsgálata, hogy a konkrét ügyben felmerült-e olyan kérdés, amely a Kp. 118. § (1) bekezdésének rendelkezései körébe tartozik, ezáltal a felülvizsgálati kérelem befogadását és érdemi elbírálását megalapozza. A befogadásról szóló döntés ugyanis azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek elbírálása során is elláthasson jogegységi funkciót (Kfv.III.45.222/2022/2.).

[16] A Kp. 117. § (4) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, de azt indokolni, illetve a fennállását bizonyítékokkal alátámasztani – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – nem kell, a bíróság pedig a fél által megjelölt befogadhatósági okhoz nincs

kötve. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a felülvizsgálatot kérő félnek elegendő lenne mindössze a befogadhatóság törvényi jogcímére utalnia. Annyit mindenképpen ki kell fejtenie, hogy az adott okból miért tartja szükségesnek a felülvizsgálati kérelme érdemi elbírálását, mivel csak így kerülhet a Kúria abba a helyzetbe, hogy a fél szempontjait értékelhesse a kérelem befogadhatóságáról hozandó döntése körében. Ellenkező esetben a fél szempontjainak figyelembevétele lehetetlen lenne, ami módot adna a jogerős határozat önkényes felülbírálatára (Kfv.VII.45.225/2022/2., Kfv.V.37.035/2022/2.).

[17] A felperes a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) és ad) alpontjaira hivatkozással kérte.

[18] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia. A joggyakorlat egysége azt jelenti, hogy a bíróságok között nincs eltérés a tekintetben, hogy az egyes jogszabályokat miként kell értelmezni, azaz mi a jogi norma alapvető tartalma, illetve azt hogyan kell alkalmazni. A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján ezért a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálati kérelem akkor fogadható be, ha a jogerős ítélet elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, ebben a Kúria még nem foglalt állást, e vonatkozásban a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. A Kúria a joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségességére figyelemmel a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel nem támogatható (Kfv.II.38.109/2019/2, Kfv.V.35.525/2019/2, Kfv. I. 35.484/2019/2.)

[19] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjához kapcsolódóan elsősorban a szakvéleményeken alapuló ítéletek nagy számára, jelentőségére, illetve a szakértő eljárásának szakmaiatlanságára, továbbá a szakvélemény bíróság általi értékelésének mérlegelési szempontjaira utalt, azonban nem mutatta be, hogy a joggyakorlat egységének biztosítására hivatkozással miért tartja indokoltnak a felülvizsgálati kérelme befogadását. Nem jelölte meg azt sem, hogy ebben a körben mi lenne az az elvi kérdés, amelynek megválaszolását várja. Felülvizsgálati kérelme befogadhatóságának alátámasztására nem tárt fel olyan eltérő bírói döntéseket sem, amelyek arra világítanak rá, hogy a bírói gyakorlat széttartó lenne, annak egysége – ellentétes jogértelmezés miatt – a támadott jogerős ítélet folytán sérült volna, vagy ennek veszélye fenyegetne. Az egyedi ügyön túlmutató, elvi jelentőségű jogkérdést sem vetett fel az aa) alpontot érintően. Mindezekre figyelemmel az aa) pont alapján a felülvizsgálati kérelem nem volt befogadható a törvényi feltételek hiánya miatt.

[20] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontjára történő hivatkozás esetén a felülvizsgálati kérelemben konkrétan meg kell jelölni a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelmét, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegést, és azt indokolni szükséges, illetve annak fennállását bizonyítékokkal kell alátámasztani.

[21] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja két külön befogadási okot nevesít. Az egyik a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme. Ide tartozik, ha a felet valamely tárgyalásra nem idézik, lényeges iratot számára nem kézbesítenek, nyilatkoztatási jogát – önhibáján kívül – nem gyakorolhatja, ideértve például, ha a jogerős határozatot hozó bíróság a fél bizonyítási indítványát indokolás nélkül mellőzte (Kfv.III.37.727/2021/3., Kfv.III.37.656/2021/2.). Nem alapozza meg a felülvizsgálati kérelem befogadását az, ha a kérelmező csupán általánosságban utal az alapvető eljárási jogainak sérelmére (Kfv.IV.37.343/2021/6., Kfv.VII.45.025/2021/2.). A kérelmezőnek ugyanis meg kell jelölnie, hogy a jogerős határozatot hozó bíróság melyik eljárási szabályt sértette meg, és

ez miként befolyásolta az alapvető eljárási jogának gyakorlását. Az ad) alpontban nevesített másik ok az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés. A kérelmezőnek e körben is be kell mutatnia, hogy az egyéb eljárási szabályszegés az ügy érdemére kihatással volt, az eljárási szabályszegés ténybeli alapja valóban kétséget ébreszt a felülvizsgálni kért jogerős határozat helytállósága tekintetében oly mértékben, hogy az további érdemi vizsgálat nélkül ne legyen megítélhető (Kfv.II.38.030/2021/2., Kfv.II.38.102/2021/2.). Ennek a követelménynek jellemzően nem tesz eleget, ha a kérelmező önmagában a bizonyítékok mérlegelését vitatja, nem ért egyet a bizonyítékok mérlegeléséből levont következtetésekkel, továbbá a bizonyítékok ismételt mérlegelését kéri (Kfv.I.35.082/2021/2., Kfv.II.37.093/2021/2., Kfv.IV.37.239/2021/4., Kfv. VI.37.246/2022/2.).

[22] A felperes az ad) alpont esetében is a szakértő eljárását kifogásolta, azonban nem fejtette ki, hogy a megjelölt szabályszegések miként hatottak ki az ügy érdemére. Ezzel összefüggésben a felperes azt kifogásolta, hogy a szakértő a már lezárult minősítő határozatban értékelt betegségeket – a felperes halláskárosodását, illetve mozgásszervi megbetegedéseit – is vizsgálat tárgyává tette. Ezt a szabálytalanságot a felperes nemcsak a szakvélemény aggályossága körében, hanem az általa benyújtott, az eljárás szabálytalansága elleni kifogás tekintetében is sérelmezte. Ugyanakkor a jogerős ítéletből megállapítható volt, hogy az eljárási bírság kizárólag a perben vitássá tett minősítő határozatokban felsorolt betegségek alapján döntött a támadott határozatok jogszerűségéről, a szakvélemény megállapításait e betegségek vonatkozásában vette figyelembe, így az ügy érdemére a felperes által kifogásolt szakértői eljárás akkor sem hathatott volna ki, ha az ténylegesen jogszabálysértő lett volna.

[23] A Kúria kiemeli, hogy a felülvizsgálati eljárás során elsősorban joggyakorlat-egységesítő és -fejlesztő tevékenységet folytat, ekképp a felülvizsgálati kérelem is csupán jogkérdésre – és nem ténykérdésre – irányulhat, a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt [Kp. 115. § (1) bekezdés, 120. § (5) bekezdés]. A tényállás megállapításának és a bizonyítékok értékelésének felülmérlegelésére éppen ezért csak kivételes helyzetben, iratellenesen megállapított tényállás, kirívóan okszerűtlen, logikátlan mérlegelés esetén van lehetőség (Kfv.II.37.081/2021/2., Kfv.III.37.317/2021/2., Kfv.VI.37.596/2022/2.). A jogerős ítélet jogszerűségének, a bizonyítékok értékelésének és az indokolás megfelelő kimunkálásának vizsgálata az érdemi felülvizsgálat, nem a befogadás körébe tartozik (Kfv.IV.38.030/2020/2., Kfv.IV.37.609/2021/2., Kfv.I.35.192/2022/3., Kfv.V.37.195/2023/2.). Önmagában az a körülmény, hogy a felperes a bizonyítás eredményének jogerős ítélet szerinti mérlegelésével nem ért egyet, nem megfelelő ok a felülvizsgálati kérelem Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja alapján történő befogadásához (Kfv. VII. 45.018/2024/2.).

[24] A fentiekre tekintettel a felülvizsgálati kérelem befogadásának törvényi feltételei nem állnak fenn, ezért a Kúria annak befogadását a Kp. 118.§ (2) bekezdése alapján megtagadta.

A döntés rövid tartalma

[25] *Nincs lehetőség a felülvizsgálati kérelem befogadására, ha a felülvizsgálati kérelemben megjelölt Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) és ad) alpontjaiban meghatározott befogadási okok nem állnak fenn.*

Záró rész

[26] A végzés elleni perorvoslatot a Kp. 112. § (2) bekezdése és 116. § d) pontja zárja ki.

[27] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül, indokolt végzéssel határozott.

Budapest, 2024. október 22.

Dr. Farkas Katalin s.k. tanácselnök, Dr. Bérces Nóra s.k. előadó bíró, Dr. Kovács András s.k. bíró, Dr. Sugár Tamás s.k. bíró, Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő